

Bản án số: 45/2021/HNGĐ-PT
Ngày: 31-12-2021
Về việc “Tranh chấp thay đổi người
trực tiếp nuôi con”.

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH LONG AN**

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Lê Quốc Dũng

Các Thẩm phán: Ông Nguyễn Văn Cảnh

Bà Huỳnh Thị Hồng Vân

- Thư ký phiên tòa: Anh Lê Ngọc Tâm, Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Long An.

- Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh Long An tham gia phiên tòa: Chị Trần Thị Thùy Dung, Kiểm sát viên.

Ngày 31 tháng 12 năm 2021 tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Long An mở phiên tòa để xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý số 38/2021/TLPT-HNGĐ ngày 27 tháng 10 năm 2021 về việc “Tranh chấp thay đổi người trực tiếp nuôi con”

Do bản án hôn nhân sơ thẩm số 39/2021/HNGĐ-ST, ngày 27 tháng 5 năm 2021 của Tòa án nhân dân huyện Thủ Thừa bị kháng cáo.

Theo quyết định đưa vụ án ra xét xử số 40/2021/QĐ-PT ngày 25 tháng 11 năm 2021 giữa các đương sự:

- *Nguyên đơn:* Anh Phan Văn Tr, sinh năm 1988; Địa chỉ: Ấp B, xã N, thành phố T, tỉnh Long An.

- *Bị đơn:* Chị Phạm Thị Thanh Th, sinh năm 1990; Địa chỉ: Ấp 4, xã L, huyện T, tỉnh Long An.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Bà Võ Thị T, sinh năm 1959. Địa chỉ: Ấp 4, xã L, huyện T, tỉnh Long An.

- *Người kháng cáo:* Chị Phạm Thị Thanh Th, bị đơn.

(Anh Tr có mặt; Chị Th và bà T vắng mặt có đơn xin xét xử vắng mặt)

NỘI DUNG VỤ ÁN:

- *Tại đơn khởi kiện đề ngày 22 tháng 3 năm 2021 và trong quá trình giải quyết vụ án, Anh Phan Văn Tr là nguyên đơn trình bày:*

Anh và Chị Phạm Thị Thanh Th đã được ly hôn bằng Quyết định Công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của đương sự số 07/2020/QĐST-HNGĐ, ngày 14/01/2020 của Tòa án nhân dân huyện Thủ Thừa. Trong Quyết định đã giao cho anh được quyền trực tiếp nuôi dưỡng 02 con chung tên Phan Hữu Ng, sinh ngày 27/6/2016 và Phan Hoàng Khải A, sinh ngày 27/10/2012, Chị Th không phải cấp dưỡng nuôi con.

Cháu Phan Hoàng Khải A bị bệnh não từ 6 tháng tuổi nên việc nuôi con gặp nhiều khó khăn. Anh và Chị Th thống nhất gửi cháu A cho Chị Th nuôi dưỡng trong thời gian 2 năm rồi rước về. Sau đó, Chị Th gửi cháu A cho bà ngoại là Bà Võ Thị T nuôi dưỡng. Hàng tháng, anh có gửi cho bà T 1.000.000 đồng để nuôi cháu A. Nhưng do dịch bệnh, điều kiện khó khăn về kinh tế, nên anh không có đưa tiền cho bà T mà mỗi tháng anh chỉ mua thuốc cho bé. Hiện nay, anh còn đang phải trả nợ với số tiền khoảng 100.000.000 đồng và đóng hụi chết 5.000.000 đồng (hụi mùa 4 tháng) còn 7 kỳ nữa. Anh có đứng tên 2 thửa đất, trên đất có nhà do ông, bà để lại, thửa đất ruộng là đứng tên đồng ở hữu bằng giấy tay với các anh em do diện tích không đủ tách thửa, cuộc sống rất khó khăn, nếu nuôi cả hai con. Nay anh khởi kiện yêu cầu bà Th trực tiếp nuôi dưỡng con chung Phan Hoàng Khải A. Anh cấp dưỡng nuôi con mỗi tháng 1.000.000 đồng/tháng cho đến khi con chung đủ 18 tuổi.

- Trong quá trình giải quyết vụ án, Chị Phạm Thị Thanh Th là bị đơn trình bày:

Về quá trình hôn nhân, việc ly hôn như Anh Tr trình bày. Về việc Anh Tr yêu cầu chị là người trực tiếp nuôi con chung là bé Khải Ân chị không đồng ý. Do chị không có khả năng nuôi con, chị đi làm công nhân ở Bình Dương, lâu lắm mới về thăm nhà, thu nhập mỗi tháng 6.000.000 đồng. Hàng tháng chị phải trả nợ hết 4.000.000 đồng đến 5.000.000 đồng; nợ ngân hàng 80.000.000 đồng, hai đầu hụi mùa 5.000.000 đồng còn 03 năm (hụi chết) và hụi 3.000.000 đồng (hụi chết) còn 01 năm mới mãn hụi. Tất cả các khoản nợ là trước khi ly hôn của hai vợ chồng tạo ra nên giờ chị phải làm để trả.

Hiện nay, cháu A do mẹ của chị nuôi dưỡng. Chị không có gửi tiền về nuôi con do không có khả năng. Mẹ của chị có gì thì nuôi cái nấy. Chị không có nhà riêng, hiện nay đi làm thì ở trọ. Do đó, chị không có khả năng nuôi con. Nhà mẹ ruột của chị rất hẻo lánh, việc nuôi dưỡng cháu A rất khó khăn, tìm người nuôi cũng không có. Do đó, chị không đồng ý yêu cầu khởi kiện của Anh Tr.

- Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan chị Võ Thị T trình bày: Bà là mẹ ruột của Chị Th. Khi Chị Th ly hôn, đã giao cháu A nhờ bà nuôi dưỡng giùm trong 2 năm. Do nay bà đã lớn tuổi nên bà cũng không thể phụ Chị Th, Anh Tr nuôi dưỡng cháu A. Trong vụ án này bà không có yêu cầu gì.

Tại bản án hôn nhân sơ thẩm số 39/2021/HNGĐ-ST, ngày 27 tháng 5 năm 2021 của Tòa án nhân dân huyện Thủ Thừa đã quyết định:

Chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của Anh Phan Văn Tr về việc “Thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn” đối với Chị Phạm Thị Thanh Th.

Giao cháu Phan Hoàng Khải A, sinh ngày 27/10/2012 cho Chị Phạm Thị Thanh Th trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng. Anh Phan Văn Tr phải có nghĩa vụ cấp dưỡng nuôi bé Phan Hoàng Khải A, sinh ngày 27/10/2012 mỗi tháng 2.000.000 đồng. Thời gian cấp dưỡng nuôi con kể từ tháng 6/2021.

Mặc dù Anh Phan Văn Tr không trực tiếp nuôi dưỡng con chung nhưng được quyền đến thăm, chăm sóc con chung không ai được ngăn cản. Vì lợi ích của con chung thì cha, mẹ hoặc cá nhân, tổ chức được quy định tại khoản 5 Điều 84 Luật Hôn nhân và gia đình có quyền làm đơn yêu cầu xin thay đổi người trực tiếp nuôi con; mức cấp dưỡng nuôi con.

Ngoài ra, bản án còn tuyên về án phí, quyền kháng cáo của các đương sự.

Ngày 10 tháng 6 năm 2021, Chị Phạm Thị Thanh Th kháng cáo đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm xử không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn tiếp tục giao Phan Hoàng Khải A cho Anh Phan Văn Tr nuôi.

Tại phiên tòa phúc thẩm, Chị Phạm Thị Thanh Th vắng mặt có đơn xin xét xử vắng mặt, trong quá trình giải quyết vụ án chị cho rằng đang làm công nhân ở Bình Dương lương thấp, cuộc sống không ổn định, cháu A bị bệnh không thể tự chăm sóc, bà ngoại lớn tuổi không thể tiếp tục chăm sóc cháu. Đề nghị Hội đồng xét xử chấp nhận kháng cáo tiếp tục giao cháu Phan Hoàng Khải A cho Anh Tr nuôi dưỡng.

Nguyên đơn là Anh Phan Văn Tr tiếp tục khẳng định, hiện nay anh làm ăn khó khăn, làm thuê chăm sóc cây Thanh Long khi mùa mưa anh không đi làm được, thu nhập không ổn định, anh cũng đang phải trả các khoản nợ. Ngoài ra, cháu A còn bị bệnh từ nhỏ không thể tự chăm sóc bản thân, nếu giao cháu A cho anh chăm sóc thì không thể đi làm được. Đề nghị Hội đồng xét xử giữ nguyên bản án sơ thẩm.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Long An tham gia phiên tòa có ý kiến nhận xét về thủ tục giải quyết vụ án đã đảm bảo theo đúng qui định của pháp luật. Về nội dung tranh chấp: Theo khoản 1 Điều 81 Luật HNGĐ 2014 quy định: *“Sau khi ly hôn, cha mẹ vẫn có quyền, nghĩa vụ trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con chưa thành niên, con đã thành niên mất năng lực hành vi dân sự hoặc không có khả năng lao động và không có tài sản để tự nuôi mình theo quy định của Luật này, Bộ luật dân sự và các luật khác có liên quan.”* Như vậy, ông Trọ và bà Th có trách nhiệm, nghĩa vụ trong việc chăm sóc và nuôi dưỡng con cái như nhau, ông Tr đang nuôi dưỡng cháu Hữu Ng và cấp dưỡng cho cháu Khải A trong thời gian qua nhưng do ảnh hưởng của dịch bệnh, việc làm không ổn định nên ông Trọng yêu cầu giao con chung là cháu Khải A cho bà Th nuôi dưỡng là phù hợp. Do đó, Tòa sơ thẩm chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của ông Tr, giao cháu Phan Hoàng Khải A, sinh ngày 27/10/2012 cho bà Th trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng là có căn cứ, kháng cáo của bà Th không có cơ sở chấp nhận. Đề nghị Hội đồng xét xử phúc thẩm không chấp nhận kháng cáo của bà Phạm Thị Thanh Th giữ nguyên bản án sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1] Chị Th và Anh Tr có hai con chung. Theo Quyết định Công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của đương sự số 07/2020/QĐST-HNGĐ, ngày 14/01/2020 của Tòa án nhân dân huyện Thủ Thừa thì anh được giao trực tiếp nuôi dưỡng 02 con chung tên Phan Hữu Ng, sinh ngày 27/6/2016 và Phan Hoàng Khải A, sinh ngày 27/10/2012, Chị Th không phải cấp dưỡng nuôi con. Trên thực tế, do cháu A bị bệnh não từ nhỏ nên gửi cho bà ngoại nuôi dưỡng, Anh Tr cấp dưỡng hàng tháng số tiền 1.000.000 đồng/tháng. Xét điều kiện cuộc sống của cả hai anh, chị đều gặp khó khăn, thu nhập thấp; Chị Th làm công nhân, còn Anh Tr làm thuê chăm sóc cây Thanh Long theo mùa vụ, ảnh hưởng của dịch bệnh Covid-19 càng làm cho cuộc sống khó khăn hơn. Tuy nhiên, theo quy định tại khoản 1 Điều 81 và khoản 2 Điều 82 Luật Hôn nhân và Gia đình quy định: *“Sau khi ly hôn, cha mẹ vẫn có quyền, nghĩa vụ trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con chưa thành niên, con đã thành niên mất năng lực hành vi dân sự hoặc không có khả năng lao động và không có tài sản để tự nuôi mình...”* *“Cha, mẹ không trực tiếp nuôi con có nghĩa vụ cấp dưỡng cho con...”* cho nên cả Anh Tr và Chị Th đều phải có nghĩa vụ nuôi dưỡng các con chưa thành niên, đặc biệt là cháu A không mai bị bệnh từ nhỏ. Anh Tr đã trực tiếp nuôi cháu Phan Hữu Ng, sinh ngày 27/6/2016, nếu tiếp tục nuôi cháu A trong điều kiện kinh tế gặp nhiều khó khăn sẽ không đảm bảo việc trông nom, chăm sóc cho các cháu. Trong khi đó, Chị Th làm công nhân tuy mức lương thấp nhưng ổn định và có điều kiện để chăm sóc cháu A hơn giao cho Anh Tr nuôi dưỡng, Anh Tr tự nguyện cấp dưỡng nuôi cháu A mỗi tháng 2.000.000 đồng cho nên Bản án sơ thẩm buộc Chị Th có nghĩa vụ trực tiếp nuôi dưỡng cháu A là phù hợp. Chị Th kháng cáo xin không trực tiếp nuôi con nhưng không có cung cấp chứng cứ gì mới nên không có cơ sở chấp nhận. Lời phát biểu của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Long An tại phiên tòa đề nghị giữ nguyên bản án sơ thẩm có căn cứ.

[2] Về án phí phúc thẩm: Chị Phạm Thị Thanh Th phải chịu án phí phúc thẩm theo quy định của pháp luật.

[3] Những quyết định khác của bản án sơ thẩm không bị kháng cáo, kháng nghị Hội đồng xét xử không giải quyết, có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 308 của Bộ luật Tố tụng Dân sự năm 2015;

Không chấp nhận toàn bộ yêu cầu kháng cáo của Chị Phạm Thị Thanh Th; giữ nguyên bản án Hôn nhân và gia đình sơ thẩm số 39/2021/HNGĐ-ST, ngày 27 tháng 5 năm 2021 của Tòa án nhân dân huyện Thủ Thừa.

Căn cứ khoản 1 Điều 28; Điều 35; Điều 39; Điều 147; Điều 271; Điều 273 Bộ luật Tố tụng dân sự; Các Điều 56, Điều 81, Điều 82, Điều 83, Điều 84, Điều 110 và Điều 116 Luật Hôn nhân và Gia đình; Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày

30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Tuyên xử:

1. Chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của Anh Phan Văn Tr về việc “Thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn” đối với Chị Phạm Thị Thanh Th.

Giao cháu Phan Hoàng Khải A, sinh ngày 27/10/2012 cho Chị Phạm Thị Thanh Th trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng. Anh Phan Văn Tr phải có nghĩa vụ cấp dưỡng nuôi cháu Phan Hoàng Khải A, sinh ngày 27/10/2012 mỗi tháng 2.000.000 đồng. Thời gian cấp dưỡng nuôi con kể từ tháng 6/2021 cho đến khi cháu A tròn 18 tuổi.

Người không trực tiếp nuôi con được quyền thăm nom, chăm sóc, giáo dục con chung không ai được quyền ngăn cản. Vì lợi ích của con, quyền thay đổi người trực tiếp nuôi con; thay đổi mức cấp dưỡng nuôi con thực hiện theo quy định tại các Điều 83, 84 của Luật Hôn nhân và gia đình.

2. Về án phí phúc thẩm: Chị Phạm Thị Thanh Th phải chịu 300.000 đồng án phí hôn nhân gia đình phúc thẩm, nhưng được khấu trừ tiền nộp tạm ứng án phí là 300.000 đồng theo biên lai thu số 0007923 ngày 08-7-2021 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Thủ Thừa, tỉnh Long An.

3. Những quyết định khác của bản án sơ thẩm không bị kháng cáo, kháng nghị Hội đồng xét xử không giải quyết, có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

Trong trường hợp bản án, quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo qui định tại các Điều 6, 7 và 9 Luật thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự.

Án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Các thẩm phán

Thẩm phán - chủ tọa phiên tòa

Nguyễn Văn Cảnh – Huỳnh Thị Hồng Vân

Lê Quốc Dũng

Nơi nhận:

- TAND cấp cao tại TP.HCM;
- VKSND tỉnh Long An;
- TAND huyện;
- Chi cục THADS huyện;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Lê Quốc Dũng